

Aan: De gemeenteraad
Van: Het college van burgemeester en wethouders
Datum: 19 december 2023
Zaaknummer: 0000750178
Onderwerp: Start evaluatieproces herindeling

Aanleiding

Bij de behandeling van het wetsvoorstel tot herindeling van de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard is een motie (van lid Snoeren c.s.) aangenomen waarbij is verzocht om te evalueren en te verkennen of het een duurzame oplossing is om de dorpen Sint Pancras en/of Koedijk alsnog bij de gemeente Alkmaar te voegen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de provincie Noord-Holland verzocht de motie uit te voeren en hierbij rekening te houden met een aantal uitgangspunten en haar te informeren over de voortgang voor 1 april 2022. Vervolgens hebben de provincie en de gemeente Dijk en Waard gezamenlijk een plan van aanpak opgesteld. Deze is verzonden aan de minister. Zij heeft vervolgens de Tweede Kamer daarover geïnformeerd.

Het plan van aanpak kent drie stappen: de start, de uitvoering van de evaluatie en de bespreking van het resultaat. Met dit collegebericht informeren wij u over de eerste stap, de start van het evaluatieproces.

Kernboodschap

Het ministerie van BZK heeft, samen met de provincie Noord-Holland en de gemeente, de eerste stap gezet op weg naar de evaluatie van de herindeling van de gemeente Dijk en Waard. Voor de uitvoering van de evaluatie is een begeleidingsgroep ingesteld. De begeleidingsgroep heeft de onderzoeksvraag opgesteld en input geleverd voor de offerteaanvraag. Het ministerie van BZK is opdrachtgever en heeft de aanvraag verzonden naar een aantal onderzoeksbureaus om een offerte uit te brengen.

Toelichting

Begeleidingsgroep

Voor de uitvoering van de evaluatie is een begeleidingsgroep ingesteld, waarin de provincie Noord-Holland en de gemeente Dijk en Waard zijn vertegenwoordigd (bestuurlijk en ambtelijk) en waarbij een vertegenwoordiging van het ministerie van BZK als agendalid is aangesloten. De begeleidingsgroep treedt als aanspreekpunt op:

- De aansturing van het onderzoeksproces verloopt via de begeleidingsgroep.
- De begeleidingsgroep is daarmee tevens aanspreekpunt voor de opdrachtnemer.
- Voor aanvang van de opdracht is er afstemming met de begeleidingsgroep en tussentijds vinden voortgangsgesprekken plaats.
- De resultaten van de evaluatie en verkenning worden besproken met de begeleidingsgroep.

Offerteaanvraag

De onderzoeksvraag, zoals opgenomen in de offerteaanvraag naar de onderzoeksbureaus, is of de herindeling van Langedijk en Heerhugowaard tot Dijk en Waard heeft geleid tot een gemeente waarbij overheids nabijheid, de betrokkenheid van inwoners, dorps- en kernenbeleid op een

goede wijze met een menselijke maat is vormgegeven, met name ten aanzien van de dorpen Sint Pancras en Koedijk.

Voor het onderzoek is een aantal uitgangspunten geformuleerd:

1. Op voorhand is duidelijk hoe de evaluatie en verkenning wordt uitgevoerd.
2. De vraagstelling sluit aan op de nulmeting¹ (zie het plan van aanpak en het herindelingsadvies, bijlagen 1 en 2).
3. De vraagstelling wordt afgestemd met de begeleidingsgroep.
4. Het is gericht op de bezwaren die er waren tijdens het herindelingsproces van Langedijk en Heerhugowaard tot gemeente Dijk en Waard.
5. Het is niet gericht op de gehele herindeling van Dijk en Waard.
6. Inwoners van Sint Pancras, waaronder de dorpsraad Sint Pancras, en inwoners van Koedijk worden (vooraf) participatief betrokken bij opstellen van de onderzoeksmethode.
7. Bij de uitvoering van de evaluatie en verkenning worden de inwoners van de gemeente Dijk en Waard, waaronder de inwoners van de dorpen Sint Pancras en Koedijk, betrokken.
8. Bij de uitvoering van de evaluatie en verkenning wordt de gemeente Alkmaar betrokken.
9. Er wordt gestreefd naar het verkrijgen van een zo hoog mogelijke en representatieve respons. De respons wordt gemonitord en waar nodig wordt actie ondernomen met gerichte communicatie als de respons achterloopt op de verwachtingen.
10. Zowel bij het opstellen van de onderzoeksmethode als bij het uitvoeren van de evaluatie vindt participatie plaats.

Beoogd resultaat

De resultaten van de evaluatie en verkenning zijn:

1. Een rapportage van de evaluatie doorwerking herindeling Dijk en Waard met beantwoording van de onderzoeksvraag.
2. Een reflectie op de uitkomsten van de evaluatie met betrekking tot de vraag of een grenscorrectie voor de dorpen Sint Pancras en Koedijk naar de gemeente Alkmaar een duurzame oplossing is.
3. Handvatten om de evaluatie van waarde te maken voor de vormgeving van beleid voor gemeente Dijk en Waard.

Naast dit collegebericht plaatsen wij een bericht op de gemeentepagina in het Nieuwsblad Dijk en Waard, zodat onze inwoners ook weten dat de eerste stap op weg naar de evaluatie van de herindeling is gezet.

Vervolg

De uiterste datum voor het inzenden van de offertes door de onderzoeksbureaus is 23 januari 2024. Onderdeel van deze offertes is de wijze waarop stakeholders (waaronder ook de raad) in het evaluatieproces worden betrokken. Hierna gaat de beoordelingscommissie de offertes beoordelen aan de hand van de beoordelingscriteria. De verwachting is dat het ministerie eind februari opdracht kan geven aan het geselecteerde onderzoeksbureau.

Na gunning van de opdracht worden werkafspraken gemaakt tussen het onderzoeksbureau en de begeleidingsgroep. Aan de orde komen o.a. de te betrekken personen, de nulmeting en de manier waarop de evaluatie plaats gaat vinden. De rapportage van de evaluatie is naar verwachting beschikbaar voor bespreking in de gemeenteraad in december 2024.

¹ In het vastgestelde plan van aanpak staat dat de nulmeting wordt gevormd door de zienswijzen en de inwonerspeiling in Sint Pancras en Koedijk (uitgevoerd door I&O research in 2019). Deze nulmeting levert direct input voor het opstellen van de (deel)vragen.

Wanneer de opdracht aan een onderzoeksbureau is gegund en er meer duidelijk is over de werkafspraken, informeren wij uw raad opnieuw. Daarnaast nemen wij het Presidium mee in de stappen die wij in het evaluatieproces zetten.

Bijlagen

1. Herindelingsadvies Heerhugowaard-Langedijk
2. Motie lid Snoeren c.s.
3. Brief BZK aan provincie met verzoek evaluatie Dijk en Waard
4. Brief provincie aan BZK over plan van aanpak evaluatie Dijk en Waard
5. Plan van aanpak Evaluatie en verkenning grenscorrectie Dijk en Waard
6. Kamerbrief over evaluaties gemeente Dijk en Waard en gemeente Maashorst